

Tonga

**NGAAHI TU'UTU'UNI 'A E POLISI TONGA
KI HE NGAAHI METALI FAKAHOKO
FATONGIA 2019**

NGAAHI TU'UTU'UNI 'A E POLISI TONGA KI HE NGAAHI METALI FAKAHOKO FATONGIA 2019

Fokotu'utu'u 'o e Ngaahi Kupu

Ngaahi Tu'utu'uni

KONGA I - TALATEU

7

1	Hingoa Nounou.....	7
2	'Uhinga'i Lea.....	7

KONGA II – METALI FAKAHOKO FATONGIA FUOLOA MO 'ULUNGAANGA LELEI

8

3	'Uhinga'i Lea.....	8
4	Fotunga	8
5	Fakamatala'i 'o e metali.....	8
6	Lipine	8
7	Tu'unga taau	9
8	Fakahoko fatongia taau	9
9	Faka'ilonga'i 'o e Fakahoko Fatongia	9
10	Ngaahi Pa ki ha Lavame'a	9
11	Lesisita	9
12	Fakahokohoko 'o e Tui	10
13	Ngaahi Metali Iiki	10
14	Ngaahi Sipinga.....	10
15	Ngaahi mafai foaki, kaniseli, fa'ao mo e toe fakafoki	10
16	Ngaahi mafai kuo vahe'i.....	10

17	Metali Fakahoko Fatongia Fuoloa mo 'Ulungaanga Lelei 'a e Polisi Tonga.....	11

**KONGA III – METALI FAKAHOKO FATONGIA MAKEHE 'A E
POLISI TONGA** **11**

18	'UHINGA'I LEA	11
19	FOTUNGA.....	11
20	FAKAMATALA'I 'O E METALI	11
21	LIPINE	11
22	TU'UNGA TAAU.....	11
23	NGAahi Pā ki he Lavame'a	12
24	LESISITA	12
25	FAKahokohoko 'o e Tui	12
26	NGAahi METALI Iiki	13
27	NGAahi SIPINGA	13
28	NGAahi mafai foaki, kaniseli, fa'ao, mo e toe fakafoki	13
29	NGAahi mafai kuo vahe'i	13
30	Metali Fakahoko Fatongia Makehe 'a e Polisi Tonga.....	13

**KONGA IV – METALI FAKAHOKO NGAUE KI MULI 'A E POLISI
TONGA (NGAahi 'OTU MOTU SOLOMONE)** **14**

31	'UHINGA'I LEA	14
32	FOTUNGA.....	14
33	FAKAMATALA'I 'O E METALI	14
34	LIPINE	14
35	TU'UNGA TAAU.....	14
36	LESISITA	15
37	FAKahokohoko 'o e Tui	15
38	NGAahi METALI Iiki	15
39	NGAahi sipinga.....	15
40	NGAahi mafai foaki, kaniseli, fa'ao mo e toe fakafoki	15
41	NGAahi mafai kuo vahe'i	16
42	Metali Fakahoko Fatongia ki Muli 'a e Polisi Tonga (Ngaahi 'Otu Motu Solomone)	16

TEPILE I **17**

METALI FAKAHOKO FATONGIA FUOLOA MO 'ULUNGAANGA LELEI 'A E POLISI TONGA	17

TEPILE II **18**

METALI FAKAHOKO FATONGIA MAKEHE 'A E POLISI TONGA	18

TEPILE III **19**

METALI KI HE FAKAHOKO FATONGIA KI MULI 'A E POLISI TONGA (NGAAHI 'OTU MOTU SOLOMONE)	19

NGAAHI TU'UTU'UNI 'A E POLISI TONGA KI HE NGAAHI METALI FAKAHOKO FATONGIA 2019

LAO KI HE POLISI TONGA

*'I HONO NGAUE'AKI 'a e ngaahi mafai kuo foaki 'i he kupu 180 'o e Lao ki
he Polisi Tonga, 'oku fa'u ai 'e he Minisita 'oku ne tokangaekina 'a e Polisi, 'i
he loto ki ai 'a e Kapineta, 'a e Ngaahi Tu'utu'uni ko 'eni -*

KONGA I - TALATEU

1 Hingoa Nounou

‘E ui ‘a e Ngaahi Tu’utu’uni ni ko e Ngaahi Tu’utu’uni ‘a e Polisi Tonga ki he Metali
Fakahoko Fatongia 2019.

2 ‘Uhinga’i Lea

(1) ‘I he Ngaahi Tu’utu’uni ni, tukukehe ka fiema’u ha ‘uhinga kehe ‘i hono
tu’unga –

“Lao” ‘oku ‘uhinga ki he Lao ki he Polisi Tonga 2010;

“Memipa” ‘oku kau ki ai ha ‘Ofisa Polisi, mo e Komisiona Polisi. ‘Oku ‘ikai kau ki ai ha taha ngaue pou pou ‘a e Polisi Tonga; mo e

“Minisita” ‘oku ‘uhinga ki he Minisita ‘o e Polisi.

- (2) Tukukehe ka fakaha mahino ko ha lea ‘oku ngaue’aki ‘i he Ngaahi Tu’utu’uni ni te ne ma’u ‘a e ‘uhinga tatau ‘o hange ko ‘ene ha ‘i he Lao.
- (3) **“Imisi”** ‘oku ‘uhinga ki he ‘imisi ‘o ‘Ene ‘Afio Kingi Siaosi Tupou I kuo ungasafonua ‘o hange kuo fakangofua ‘e he ‘Ene ‘Afio Kingi Tupou VI.

KONGA II – METALI FAKAHOKO FATONGIA FUOLOA MO ‘ULUNGAANGA LELEI

3 ‘UHINGA’I LEA

Koe’uhi ko e taumu’a ‘o e Konga ko eni ‘o e Ngaahi Tu’utu’uni –

“Metali” ‘oku ‘uhinga ki he Metali Fakahoko Fatongia Fuoloa mo ‘Ulungaanga Lelei.

4 Fotunga

Kuo pau ke fokotu’u ‘a e Metali pea fakafotunga “Ko e Metali Fakahoko Fatongia Fuoloa mo ‘Ulungaanga Lelei”.

5 Fakamatala’i ‘o e metali

Kuo pau ko e Metali ‘e lanu siliva pea fuopotopoto ‘i he fuo, ‘o ha ‘i he fa’ahi ‘i mu’a ‘a e ‘Imisi ‘o ‘Ene ‘Afio Kingi Siaosi Tupou I kuo ungasafonua, pea ‘i he tafa’aki ‘e taha ko ha fakatata ‘o e faka’ilonga ‘o e Polisi Tonga, ‘oku takatakai’i ‘e he tohi “Ki he Fakahoko Fatongia Fuoloa mo ‘Ulungaanga Lelei”.

6 Lipine

Kuo pau ke tui ‘a e Metali ‘i he fa’ahi fatafata to’ohema ‘o tui ‘i ha lipine milimita ‘e 32 hono falahi, ‘oku lanu pulu fakapopo’uli ‘a ia ‘oku tu’u ‘i lotomalie ‘a e ngaahi matohitohi faiiki lanu kulokula, hinehina mo e kulokula.

7 Tu'unga taau

'E ngofua ke foaki 'a e Metali ki ha memipa –

- (a) kuo ngaue 'i he pe hili 'a e 'aho 1 Sanuali 2015, ko e 'ofisa polisi 'o e Polisi Tonga;
- (b) kuo ne fakakakato 'ene ngaue; pea
- (c) ko hono 'ulungaanga, 'i he fakakaukau 'a e Komisiona Polisi, 'oku 'o e tu'unga lelei ko ia ke fakamo'oni'i 'aki hono foaki 'o e Metali.

8 Fakahoko fatongia taau

Kuo pau ko e vaha'ataimi taau si'isi'i taha 'oku tu'utu'uni ki hono foaki 'o e Metali ko e ta'u 'e 18 'o e fakahoko fatongia.

9 Faka'ilonga'i 'o e Fakahoko Fatongia

'E ala faka'ilonga'i 'a e ngaahi fakahoko fatongia ko eni ko ha fakahoko fatongia 'oku taau ke foaki ki ai ha Metali pe ko ha Pa ki he Lavame'a ko ia:

- (a) Fakahoko fatongia 'i he Polisi Tonga,
- (b) Fakahoko fatongia ko ha Polisi Likuluti 'oku lolotonga akoako.

10 Ngaahi Pa ki ha Lavame'a

- (1) 'E ngofua ke foaki ha Pa ki ha Lavame'a ki he Metali, ke fakapipiki ki he lipine 'i he taimi 'oku tui ai 'a e Metali 'iate ia pe, 'i he kakato ha toe ta'u 'e hongofulu 'o e fakahoko fatongia hokohoko atu mei he ngaahi ta'u na'e foaki ai 'a e Metali.
- (2) Kuo pau ko e Pa ki ha Lavame'a 'e lanu siliva 'ata'ata fakataha mo ha fakatata 'o e kalauni 'oku tu'u 'i lotomalie.
- (3) Kuo pau ke tanaki atu ha fo'i lose lanu siliva ki he lipine 'i he taimi 'oku tui ai 'iate ia pe, ki he Pa ki ha Lavame'a taki taha kuo foaki.

11 Lesisita

Kuo pau ke lekooti 'a e kotoa 'o e ngaahi hingoa 'o kinautolu 'a ia kuo foaki ki ai ha Metali pe Pa ki ha Lavame'a 'i ha lesisita 'oku tauhi 'e he Komisiona Polisi.

12 Fakahokohoko 'o e Tui

Kuo pau ke fakapipiki 'a e Metali ki he Fakahoko Fatongia Fuoloa mo 'Ulungaanga Lelei 'a e Polisi Tonga 'i he hili pe 'a e Metali ki he Fakahoko Fatongia Fuoloa mo 'Ulungaanga Lelei 'a e Tau Malu'i Fonua 'a Tonga.

13 Ngaahi Metali liki

Kuo pau ko e ngaahi toe fo'u iiki 'o e Metali mo e Pa ki ha Lavame'a, 'a ia 'e ngofua ke tui 'i ha ngaahi katoanga 'e kinautolu 'a ia kuo foaki ki ai 'a e Metali pe Pa ki ha Lavame'a, ke fakafuofua ki he vaeua 'o e lahi 'o e Metali ki he Fakahoko Fatongia Fuoloa mo 'Ulungaanga Lelei 'a e Polisi Tonga mo e Pa ki ha Lavame'a.

14 Ngaahi Sipinga

Kuo pau ke 'oatu ki he pea tauhi 'e he 'Eiki Tauhi Sila Faka-Tu'i 'a e ngaahi sipinga 'o e Metali, ko e metali iiki mo e ngaahi pa ki ha lavame'a.

15 Ngaahi mafai foaki, kaniseli, fa'ao mo e toe fakafoki

- (1) Kuo pau ke foaki ki he Minisita 'a e ngaahi mafai ke foaki 'a e Metali mo ha Ngaahi Pa ki ha Lavame'a 'o fakatatau ki he ngaahi tu'unga 'o e Ngaahi Tu'utu'uni ko eni.
- (2) Kuo pau 'e taau ki he Minisita ke –
 - (a) kaniseli 'a e foaki 'o ha Metali pe Pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, 'i ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai;
 - (b) tu'utu'uni 'a e fa'ao 'o ha Metali pe Pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, 'e ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai; pea
 - (c) toe fakafoki ha Metali pe ha Pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, ki ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai.

16 Ngaahi mafai kuo vahe'i

'E ngofua ki he Minisita ke vahe'i atu'a e ngaahi mafai 'i he tu'utu'uni 15 ki he Komisiona Polisi (pe ko ha taha kuo fokotu'u 'e he Komisiona Polisi).

17 Metali Fakahoko Fatongia Fuoloa mo 'Ulungaanga Lelei 'a e Polisi Tonga

'Oku ha 'i he Tepile I 'a e Metali Fakahoko Fatongia Fuoloa mo 'Ulungaanga Lelei 'a e Polisi Tonga.

**KONGA III – METALI FAKAHOKO FATONGIA MAKEHE 'A E
POLISI TONGA**

18 'UHINGA'I LEA

Koe'uhi ko e taumu'a 'o e Konga ni 'o e Ngaahi Tu'utu'uni –

“**Metali**” 'oku 'uhinga ki he Metali Fakahoko Fatongia Makehe 'a e Polisi Tonga

19 Fotunga

Kuo pau ke fokotu'u 'a e Metali pea fakafotunga “Ko e Metali Fakahoko Fatongia Makehe 'a e Polisi Tonga”.

20 Fakamatala'i 'o e Metali

Kuo pau ko e Metali 'e lanu siliva pea fuopotopoto 'i he fuo, 'o ha 'i he fa'ahi 'i mu'a 'a e 'Imisi 'o 'Ene 'Afio Kingi Siaosi Tupou I kuo ungasafonua, pea 'i he tafa'aki 'e taha ko ha fakatātā 'o e faka'ilonga 'o e Polisi Tonga, 'oku takatakai'i 'e he ngaahi lea “Ki he Fakahoko Fatongia Makehe”.

21 Lipine

Kuo pau ke tui 'a e Metali mei he fa'ahi fatafata to'ohema 'o tui 'i ha lipine milimita 'e 32 hono falahi, 'oku lanu pulū fakapopo'uli 'a ia 'oku tu'u 'i lotomalie 'a e ngaahi matohitohi faiiki lanu kulokula, engeenga, mo e kulokula.

22 Tu'unga taau

(1) 'E ngofua ke foaki 'a e Metali ki ha memipa 'o e Polisi Tonga koe'uhi ko e fakahoko fatongia 'a ia, 'i he fakakaukau 'a e Komisiona Polisi, 'oku tu'ukimu'a pea taau ke faka'ilonga'i koe'uhi ko e fakahoko fatongia -

- (a) 'oku ne fakahā 'a e 'ilo fo'ou;
 - (b) 'oku makehe pe ko e fa'ifa'itaki'anga ki he kau memipa 'o e Polisi Tonga;
 - (c) 'oku ne 'omai 'a e tokoni mahulu pe lavame'a ki Tonga pe ki he Polisi Tonga;
 - (d) 'oku ne fakahā hono ngaue'aki 'o e ngaahi poto'i ngaue pe fakahoko fatongia 'oku mahulu atumei he tu'unga angamaheni , 'o fakahoa ki he tu'unga 'o e memipa, tu'unga fakaako pe taukei ngaue; pea
 - (e) ko hono 'ulungaanga, 'i he fakakaukau 'a e Komisiona Polisi, 'oku 'o e tu'unga lelei ko ia ke fakamo'oni'i 'aki hono foaki 'o e Metali.
- (2) 'E ngofua ke foaki 'a e Metali ki ha taha kehe ki he fakahoko fatongia 'a ia, 'i he fakakaukau 'a e Komisiona Polisi, 'oku mahulu atu pea taau ke faka'ilonga'i koe'uhi 'oku 'omi 'e he fakahoko fatongia 'a e tokoni mahu'inga pe lavame'a ma'a Tonga pe Polisi Tonga.

23 Ngaahi Pā ki he Lavame'a

- (1) 'E ngofua ke foaki ha Pa ki ha Lavame'a ki he Metali, ke fakapipiki ki he lipine 'i he taimi 'oku tui ai 'a e Metali 'iate ia pe, ki ha Memipa kuo ne ma'u 'a e Metali, pea 'oku ne fakahoko ha toe fakahoko fatongia makehe.
- (2) Kuo pau ko e Pa ki ha Lavame'a 'e lanu siliva 'ata'ata fakataha mo ha fakatata 'o e kalauni 'oku tu'u 'i lotomalie.
- (3) Kuo pau ke tanaki atu ha fo'i lose lanu siliva ki he lipine 'i he taimi 'oku tui ai 'iate ia pe, ki he Pa ki ha Lavame'a taki taha kuo foaki.

24 Lesisita

Kuo pau ke lekooti 'a e ngaahi hingoa kotoa 'o kinautolu 'a ia kuo foaki ki ai ha Metali pe Pa ki ha Lavame'a 'i ha lesisita 'oku tauhi 'e he Komisiona Polisi.

25 Fakahokohoko 'o e Tui

Kuo pau ke fakapipiki 'a e Metali ki he Fakahoko Fatongia Lelei 'a e Polisi Tonga 'i he hili pe 'a e Metali ki he Fakahoko Fatongia Lelei 'a e Tau Malu'i Fonua 'a Tonga pe ko e ngaahi metali ki he fakahoko fatongia fakakau tau pea mo ha ngaahi metali kimu'a ki he fakahoko fatongia fuoloa mo 'ulungaanga lelei.

26 Ngaahi Metali liki

Kuo pau ko e ngaahi toe fo'u iiki 'o e Metali mo e Pa ki ha Lavame'a, 'a ia 'e ngofua ke tui 'i ha ngaahi katoanga 'e kinautolu 'a ia kuo foaki ki ai 'a e Metali pe Pa ki ha Lavame'a, ke fakafuofua ki he vaeua 'o e lahi 'o e Metali ki he Fakahoko Fatongia Lelei 'a e Polisi Tonga mo e Pa ki ha Lavame'a.

27 Ngaahi Sipinga

Kuo pau ke 'oatu ki he pea tauhi 'e he 'Eiki Tauhi Sila Faka-Tu'i 'a e ngaahi sipinga 'o e Metali, ko e metali iiki mo e ngaahi pa ki ha lavame'a.

28 Ngaahi mafai foaki, kaniseli, fa'ao, mo e toe fakafoki

- (1) Kuo pau ke foaki ki he Minisitā 'a e ngaahi mafai ke foaki 'a e Metali mo ha ngaahi pa ki ha lavame'a 'o fakatatau ki he ngaahi tu'unga 'o e Ngaahi Tu'utu'uni ko eni.
- (2) Kuo pau 'e taau ki he Minisita ke –
 - (a) kaniseli hono foaki 'o ha metali pe pa ki ha lavame'a, pe fakatou'osi, ki ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai;
 - (b) tu'utu'uni hono fa'ao 'o ha metali pe pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, 'e ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai; pea
 - (c) toe fakafoki ha Metali pe ha pa ki ha lavame'a, pe fakatou'osi, ki ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai.

29 Ngaahi mafai kuo vahe'i

'E ngofua ki he Minisita ke vahe'i atu 'a e ngaahi mafai 'i he tu'utu'uni 28 ki he Komisiona Polisi (pe ko ha taha kuo fokotu'u 'e he Komisiona Polisi).

30 Metali Fakahoko Fatongia Makehe 'a e Polisi Tonga

'Oku ha 'i he Tepile II 'a e Metali Fakahoko Fatongia Makehe 'a e Polisi Tonga.

KONGA IV – METALI FAKAHOKO NGAUE KI MULI 'A E POLISI TONGA (NGAAHI 'OTU MOTU SOLOMONE)

31 'Uhinga'i Lea

Koe'uhi ko e ngaahi taumu'a 'o e Konga ni –

“**Metali**” ‘oku ‘uhinga ki he Metali Fakahoko Fatongia ki Muli ‘a e Polisi Tonga (Ngaahi ‘Otu Motu Solomone).

32 Fotunga

Kuo pau ke fokotu'u 'a e Metali fakafotunga “Ko e Metali Fakahoko Fatongia ki Muli 'a e Polisi Tonga (Ngaahi 'Otu Motu Solomone)”.

33 Fakamatala'i 'o e Metali

Kuo pau ko e Metali 'e polonise pea fuopotopoto 'i he fuo, 'o ha 'i he fa'ahi 'i mu'a 'a e 'Imisi 'o 'Ene 'Afio Kingi Siaso Tupou I kuo ungasafonua, pea 'i he tafa'aki 'e taha ko ha fakatata 'o e faka'ilonga 'o e Polisi Tonga, 'oku takatakai'i 'e he tohi “Ki he Fakahoko Fatongia Ki Muli”.

34 Lipine

Kuo pau ke tui 'a e Metali 'i he fa'ahi fatafata to'ohema 'o tui 'i ha lipine milimita 'e 32 hono falahi, lanu kulokula 'a ia 'oku tu'u 'i lotomalie 'a e ngaahi matohitohi faiiki lanu mata, engeenga mo e lanu mata.

35 Tu'unga taau

'E ngofua ke foaki 'a e Metali ki ha memipa 'o e Polisi Tonga 'a ia kuo fokotu'u faka'ofisiale ke, pea kuo fakahoko fatongia 'i he pe hili 'a e 1 Ma'asi 2001, ki he si'isi'i taha ko e 'aho 'e 30, 'o tatau 'i he fakakatoa pe fakatahataha'i, 'i he Kautaha Siofi Fakavaha'apule'anga 'a e Melino pe ko e Ngaue Tokoni Fakavahefonua ki he 'Otu Motu Solomone 'i hono 'oatu 'o e poupu mo e tokoni ki he Pule'anga 'o e 'Otu Motu Solomone ke toe fokotu'u'a e lao mo e maau.

36 Lesisita

Kuo pau ke lekooti 'a e kotoa 'o e ngaahi hingoa 'o kinautolu 'a ia kuo foaki ki ai 'a e Metali 'i ha lesisita 'oku tauhi 'e he Komisiona Polisi.

37 Fakahokohoko 'o e Tui

Kuo pau ke fakapipiki 'a e Metali ki he Fakahoko Fatongia ki Muli 'a e Polisi Tonga 'i he hili pe ha ngaahi metali kuo ma'u kimu'a koe'uhi ko e fakahoko fatongia fakakonga tau pea 'i mu'a 'i ha ngaahi metali koe'uhi ko e fakahoko fatongia lelei pe fakahoko fatongia fuoloa mo'ulungaanga lelei.

38 Ngaahi Metali liki

Kuo pau ko e ngaahi toe fo'u iiki 'o e Metali, 'a ia 'e ngofua ke tui 'i ha ngaahi katoanga 'e kinautolu 'a ia kuo foaki ki ai 'a e Metali, ke fakafuofua ki he vaeua 'o e lahi 'o e Metali ki he Fakahoko Fatongia ki Muli 'a e Polisi Tonga ('Otu Motu Solomone).

39 Ngaahi sipinga

Kuo pau ke 'oatu ki he pea tauhi 'e he 'Eiki Tauhi Sila Faka-Tu'i 'a e ngaahi sipinga 'o e Metali mo e metali iiki.

40 Ngaahi mafai foaki, kaniseli, fa'ao mo e toe fakafoki

- (1) Kuo pau ke foaki ki he Minisita 'a e ngaahi mafai ke foaki 'a e Metali mo ha Ngaahi Pā ki ha Lavame'a 'o fakatatau ki he ngaahi tu'unga 'o e Ngaahi Tu'utu'uni ni.
- (2) Kuo pau 'e taau ki he Minisita ke –
 - (a) kaniseli 'a e foaki 'o ha Metali pe Pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, 'i ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai;
 - (b) tu'utu'uni 'a e fa'ao 'o ha Metali pe Pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, 'e ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai; pea
 - (c) toe fakafoki ha Metali pe ha Pa ki ha Lavame'a, pe fakatou'osi, ki ha memipa pea liliu 'a e ngaahi lekooti 'a e memipa 'o fakatatau ki ai.

41 Ngaahi mafai kuo vahe'i

'E ngofua ki he Minisita ke vahe'i atu 'a e ngaahi mafai 'i he tu'utu'uni 40 ki he Komisiona Polisi (pe ko ha taha kuo fokotu'u 'e he Komisiona Polisi).

42 Metali Fakahoko Fatongia ki Muli 'a e Polisi Tonga (Ngaahi 'Otu Motu Solomone)

'Oku ha 'i he Tepile III 'a e Metali Fakahoko Fatongia 'i Muli 'a e Polisi Tonga (Ngaahi 'Otu Motu Solomone).

Na'e fakahoko 'i Nuku'alofa 'i he 'aho **15** ni 'o **Me** 2019.

Hon. Mateni Tapueluelu
Minisita Polisi

TEPILE I

(Konga II)

**METALI FAKAHOKO FATONGIA FUOLOA MO 'ULUNGAANGA LELEI 'A E
POLISI TONGA**

Obverse

Reverse

Miniature

TEPILE II

(Konga III)

METALI FAKAHOKO FATONGIA MAKEHE 'A E POLISI TONGA

TEPILE III

(Konga IV)

**METALI KI HE FAKAHOKO FATONGIA KI MULI 'A E POLISI TONGA (NGAAHI
'OTU MOTU SOLOMONE)**

Obverse

Reverse

Miniature